

Bescheiden salaris leidt tot een hoger rendement

Verwonderlijk dat commissarissen ING en ABN Amro huidig sentiment niet aanvoelen en top hogere beloning toekennen

Hann Verheijen

De salarisstijgingen bij banken sloegen in als een bom. De maatschappelijke onvrede is groot en zelfs minister Jeroen Dijsselbloem van Financiën vond de situatie 'donders vervelend'. Banken zeggen dat ze geen keuze hebben, omdat talenten anders naar het buitenland vertrekken. Dat zou ten koste gaan van het rendement. Maar is dat eigenlijk wel zo?

Alle banken hebben inmiddels hun jaarcijfers over 2014 gepubliceerd. Opvallend is het verschil in de persberichten tussen de duurzame banken en de grootbanken.

Bij de duurzame banken stond 'maatschappelijk rendement' centraal: verduurzaming van de economie of stimuleren van ondernemerschap in ontwikkelingslanden. Bij de grootbanken was het centrale thema het 'financiële rendement'. ING Bank kende een goed jaar en bij ABN Amro verdubbelde de nettowinst zelfs. Dat goede nieuws werd met beide handen aangegrepen: de bankbestuurders werden beloond met forse loonstijgingen.

De onvrede over deze loonstijgingen is groot. Juist ook omdat de banken de afgelopen jaren op de been zijn gehouden door de belastingbetaler. Welk salarisniveau is moreel nog te verantwoorden?

De FNV houdt een factor 20 aan als norm voor het maximale inkomensverschil tussen het hoogste en laagste

salaris van medewerkers. In Nederland zijn er twee onafhankelijke duurzame financiële instellingen: sociaal investeerder Oikocredit en Triodos Bank. Het verschil tussen het hoogste en laagste salaris is bij hen beperkt. Bij Oikocredit is het hoogste salaris vijf keer zo hoog als het laagste salaris. Bij Triodos Bank is dat ongeveer tien keer. De grootbanken schieten daar overheen: het verschil tussen het hoogste en laagste salaris ligt daar (ver) boven de vijftig.

De grootbanken belonen dus flink boven de norm van de vakbonden. Het verwondert mij dat de commissarissen bij ING en ABN Amro het huidige maatschappelijke sentiment niet aanvoelen en de top een hogere beloning toekennen. In het geval van ABN Amro wordt zelfs de beursgang op het spel gezet. En als altijd blijkt dat onder druk alles vloeibaar wordt. De top van ABN Amro heeft inmiddels onder invloed van de ontstane commotie een 'salarisoffer' gebracht in de hoop dat de bank alsnog snel naar de beurs kan. Een verstandig en noodzakelijk besluit, aldus de politiek.

Wat ik me afvraag is wat de overweging van de commissarissen is om hun bestuurders hoger te belonen, wetende dat het moeilijk is te verantwoorden naar medewerkers toe, naar de politiek

Wie tien jaar geleden € 100 had belegd in ING, zou eind 2014 nog maar € 75 hebben overgehouden

en naar de maatschappij. Het antwoord ligt voor de hand: het zou goed voor de beurskoers zijn. Want zonder een — in internationale context — marktconform salaris zouden de bestuurders naar het buitenland vertrekken.

Dat leidt tot de centrale vraag of een hogere beloning ook tot een hoger rendement leidt.

Niet geheel onverwacht blijkt dat niet het geval te zijn. Wie tien jaar geleden 100 euro had belegd in ING Bank zou eind 2014 nog maar 75 euro hebben overgehouden. 100 euro in Oikocredit zou nu 116 opleveren, en 100 euro in Triodos Bank zelfs 146 euro. ABN Amro en SNS Reaal kunnen we buiten beschouwing laten. Deze organisaties zijn immers generationaliseerd.

Dat is niet alleen de belastingbetaler duur komen te staan, maar ook de voormalige beleggers in deze banken. Hetzelfde geldt voor ASN Bank, omdat het onderdeel is van het generationaliseerde SNS Reaal.

Hiermee concludeer ik dat een bescheiden beloning loont. Vanuit moreel oogpunt, en ook vanuit rendementsoogpunt. En bij duurzame instellingen als Triodos Bank en Oikocredit is dat rendement dan ook nog eens een dubbel rendement: financieel én maatschappelijk. Dat zou de top van grootbanken en de consument toch aan het denken moeten zetten.

Hann Verheijen is directeur van Oikocredit Nederland en voormalig directielid van Triodos Bank Nederland.